

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Roman Bogaciuc împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind constatarea nulității și anularea ordinelor, restabilirea în funcție, obligarea rectificării înscrierilor efectuate în carnetul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă,

împotriva încheierii din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de Roman Bogaciuc împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La 08 octombrie 2019 Roman Bogaciuc a depus cerere de chemare în judecată, concretizată în ședința de judecată din 23 ianuarie 2020, împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, solicitând anularea parțială a ordinului nr. 217-p din 11 martie 2019 emis de Serviciul Vamal cu privire la numirea în funcție a lui Roman Bogaciuc în partea ce ține de acordarea perioadei de probă de 6 luni, începând cu data de 11 martie 2019 și desemnarea lui Ștefan Ursati – șef post vamal Larga 1 (PVFI, rutier), mentor pe perioada de probă a lui Roman Bogaciuc – inspector, post vamal Larga 1 (PVFI, rutier); constatarea nulității ordinului nr. 739-p din 08 august 2019 cu privire la preavizarea lui Roman Bogaciuc, Biroul Vamal Nord, ca fiind emis contrar legii și ordinului nr. 801-p din 21 august 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, ca fiind emis contrar legii; constatarea nulității procesului-verbal nr. 03-20-08 din 08 august 2019 al Comisiei de evaluare a Serviciului Vamal în partea ce ține de evaluarea reclamantului Bogaciuc Roman cu calificativul obținut la Comisia de evaluare nesatisfacător; anularea ordinelor nr. 739-p din 08 august 2019 cu privire la preavizarea dlui R. Bogaciuc Biroul Vamal Nord și nr. 801-p din 21 august 2019 cu

privire la încetarea raporturilor de serviciu ale lui Roman Bogaciuc, Biroul Vamal Nord; restabilirea lui Bogaciuc Roman în funcția de inspector Post vamal Larga 1 (PVFI, rutier), Biroul Vamal Nord; obligarea Serviciului Vamal al Republicii Moldova a rectifica înscrierile efectuate în carnetul de muncă eliberat pe numele lui Bogaciuc Roman, referitor la eliberarea din serviciu; încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu pe perioada din 22 august 2019 și până la emiterea hotărârii judecătorești cu privire la restabilirea în serviciu, reieșind din salariu mediu lunar de 10 443,17 de lei; încasarea de la Serviciul Vamal în beneficiul lui Bogaciuc Roman a prejudiciului moral cauzat prin eliberarea ilegală de la serviciu în mărime de 50 000 de lei; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-au declarat inadmisibile pretențiile înaintate de Roman Bogaciuc împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind anularea parțială a ordinului nr. 217-p din 11 martie 2019, constatarea nulității procesului-verbal nr.03-20-08 din 08 august 2019 și încasarea prejudiciului moral (f.d. 110-115).

Prin hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea înaintată de Roman Bogaciuc împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind constatarea nulității și anularea ordinelor nr. 739-p din 08.08.2019 și nr. 201-p din 21.08.2019, restabilirea în funcție, obligarea rectificării înscrierilor efectuate în carnetul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 116, 123-132).

La data de 03 aprilie 2020 (data de pe plicul poștal) Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 135-136, 141), iar la 22 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) a fost depusă cerere de apel motivată (f.d. 148-151, 152).

Prin încheierea din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Roman Bogaciuc împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d.159-160).

La 14 august 2020 Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac a depus recurs împotriva încheierii din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu remiterea cauzei spre rejudecare în ordine de apel (f.d. 164-170).

În motivarea recursului a invocat că împreună cu cererea de apel a fost depusă și cerere de recurs împotriva încheierii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care instanța de recurs urma să o examineze inițial, apoi să se expună asupra cererii de apel. Totodată, instanța de apel nici nu a atras atenția asupra faptului că în cererea de apel motivată depusă în instanță apare o cerință nouă, și anume suspendarea examinării cererii de apel până la examinarea recursului declarat de Roman Bogaciuc.

Indică că instanța de apel urma să examineze inițial cererea de recurs depusă împotriva încheierii din 20 martie 2020 prin care s-a considerat inadmisibilă cerința recurentului cu privire la nulitatea parțială a ordinului nr. 217-p din 11 martie 2019 cu privire la angajarea în serviciu a lui Roman Bogaciuc, ca ulterior să se expună asupra celorlalte cerințe subsecvente celei indicate.

Menționează că prin emiterea încheierii contestate a fost îngăduit accesul la justiție a recurentului, cât și i s-a lezat dreptul la muncă și la o viață decentă.

A specificat că în cazul în care instanța de apel a stabilit că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute de lege, urma să adopte o încheiere de a nu da curs, însă o asemenea încheiere recurentul nu a primit.

A indicat că dacă instanța de apel a constatat că apelul motivat a fost prezentat instanței cu omiterea termenului, fără a solicita repunerea în termen, acest termen încălcat este de câteva zile, dar nu luni sau ani. Mai mult, în cazul în care cererea de apel va fi considerată ca depusă tardiv, atunci cererea de recurs depusă în termen urmează a fi calificată drept cerere de apel motivată care se încadrează în termenul stabilit de lege de depunere a apelului.

La 24 septembrie 2020 Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus referință solicitând declararea inadmisibilă a cererii de recurs înaintate de către Roman Bogaciuc în condițiile prevederilor art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ sau respingerea acestuia ca fiind lipsit de suport juridic și de fapt.

Referitor la legalitatea încheierii din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a menționat că nu sunt motive de casare a acesteia, or instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, și în cazul depunerii apelului motivat peste termen declară apelul inadmisibil, fapt corect stabilit de către instanța de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 iulie 2020, care a fost expediată în adresa avocatului Dmitrii Gubceac la 05 august 2020 prin intermediul poștei electronice (f.d. 161, verso). Prin urmare, recursul depus de Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac la 14 august 2020 (f.d. 164-170, 174-179) este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, și de a menține încheierea din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Roman Bogaciuc împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind constatarea nulității și anularea ordinelor nr. 739-p din 08.08.2019 și nr. 201-p din 21.08.2019, restabilirea în funcție, obligarea rectificării înscrierilor efectuate în carnetul de muncă, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 116, 123-132).

La data de 03 aprilie 2020 (data de pe plicul poștal), Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 134-136).

La 06 mai 2020 în adresa părților la proces a fost expediată hotărârea motivată din 20 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 133), care a fost recepționată de către Roman Bogaciuc la 18 mai 2020, iar de către avocatul acestuia Dmitrii Gubceac la 15 mai 2020, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 142, 144).

Prin încheierea din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Roman Bogaciuc împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d. 159-160).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentele recurentului, le consideră declarative și neîntemeiate or, copia hotărârii motivate a primei instanțe, după cum se confirmă prin actele cauzei, recurentul a recepționat-o la data de 18 mai 2020, iar avocatul acestuia Dmitrii Gubceac a recepționat-o la 15 mai 2020, fapt confirmat prin semnăturile acestora pe avizele de recepție corespunzătoare (f.d. 142, 144).

În acest context, așa cum hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către apelant/recurent la 18 mai 2020, prin urmare calcularea termenului a început a curge din 19 mai 2020, termenul pentru depunerea apelului motivat expirând la data de 17 iunie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat, pe când cererea de apel motivată depusă de Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău abia la 22 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) (f.d. 148-151, 152), fapt ce denotă depunerea apelului motivat cu încălcarea termenului de procedură acordat.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate, primind la 18 mai 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Cu referire la alegația recurentului precum că urma a fi examinată inițial cererea de recurs, apoi cererea de apel depusă, Colegiul menționează că completului de judecatori din cadrul Curții de Apel Chișinău, Maria Guzun, Vladislav Clima, Grigore

Dașchevici i-a fost repartizată pentru examinare cererea de apel depusă de Roman Bogaciuc, iar reieșind din prevederile art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar în cazul când acesta este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Totodată cererea de recurs urmează a fi examinată în continuare conform procedurii stabilite or, declararea inadmisibilității cererii de apel nu împiedică controlul judiciar al încheierii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, inițiat prin cererea de recurs.

Argumentul recurentului precum că instanța de apel în cazul depistării neconformității cererii de apel, urma să-i acorde termen pentru lichidarea neajunsurilor, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat, ori în conformitate cu prevederile Codului administrativ dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 211 alin. (1) lit. a)–d) judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Conform art. 211 alin. (1) lit. a)–d) din Codul administrativ cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că instanța de apel nu este îndreptățită de a acorda termen apelantei pentru a prezenta apelul motivat, sau a solicita repunerea în termen în cazul omiterii acestui termen, or termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, urmând a fi respectat de către părțile procesului cointeresați în soluționarea litigiului.

Aici, instanța de recurs reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

În urma celor constatate Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, cât și nu a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Roman Bogaciuc, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac și se menține încheierea din 08 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh